

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 19/2019-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátkou JUDr. Silviou Rolkovou, LL.M., advokátska kancelária, Ľudovíta Fullu 5, Senec, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 7/2013 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 153/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 7/2013 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 153/2016.

2. Zo sťažnosti najmä vyplynulo:

«Odôvodnenie návrhu na začatie konania

Dôvody podanej sťažnosti na prieťahy v konaní

1. Už v úvode treba zdôrazniť, že štátne orgány Slovenskej republiky – všeobecné súdy do dnešného dňa právoplatne nerozhodli o sťažovateľovej podanej žalobe. Žaloba na ochranu osobnosti a poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka bola podaná osobne na Okresnom súde Bratislava I dňa 10.01.2013. Dĺžka celého prebiehajúceho civilného konania ako celku od momentu podania žaloby (10.01.2013) do dátumu podania tejto sťažnosti (21.08.2018), 5 rokov a 7 mesiacov (celkovo 67 mesiacov) nie je ničím ospravedlniteľná. Už iba samotná skutočnosť, že všeobecné súdy v danej právnej veci do dnešného dňa právoplatne nerozhodli, bez ohľadu na akékoľvek dôvody, je dostačujúca na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Opierajúc sa o štrasburskú judikatúru, sťažovateľ si dovoľuje výslovne požiadať ústavný súd, aby preskúmal celú dĺžku civilného konania. Inak povedané, podľa štrasburskej judikatúry nie je dôležité, aktuálne pred ktorým konkrétnym orgánom verejnej moci sa daná vec nachádza, resp. koľko orgánov v danej veci konalo a koná, rozhodujúca je jedine celková dĺžka prebiehajúceho konania, za ktorú v danom prípade zodpovedá Slovenská republika ako právny štát. Ak by ústavný súd nepreskúmal celkovú dĺžku civilného konania, teda od momentu podania žaloby (10.01.2013) až po súčasnosť, hoci o to ako sťažovateľ výslovne žiada, tento postup by nebol súladný s kritériami dohovoru, pretože ako sťažovateľ by nemohol mať úžitok z „účinného prostriedku nápravy“ v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). V takom prípade by podľa sťažovateľa došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 dohovoru posudzovaného samostatne i v spojení s článkom 13 dohovoru (Rozhodnutie ESLP vo veci Hohlmeier proti Slovenskej republike, rozsudok

z 13. januára 2015). Pre upresnenie sťažovateľ dodáva, že v danej civilnej veci nepodal žiadnu sťažnosť na prietahy v konaní, pretože podľa stabilnej štrasburskej judikatúry sťažnosť na prietahy u predsedu súdu sa nepovažuje za účinný opravný prostriedok. Aj preto sa sťažovateľ touto sťažnosťou priamo obracia na ústavný súd. Ďalej zo štrasburskej judikatúry vyplýva, že prostriedok nápravy neprimeranej dĺžky konania, ktorý nemá preventívny ani kompenzačný účinok, nie je treba vyčerpať (Puchstein proti Rakúsku § 31). Prostriedok nápravy v oblasti neprimeranej dĺžky konania musí fungovať bez zbytočných prietahov a poskytovať zodpovedajúcu úroveň nápravy (Scordino proti Taliansku (č. 1) [Veľký senát], § 195 a 204-207). Z uvedeného možno rezultovať, že nemožno od sťažovateľa požadovať iba formalistické podania na prietahy v civilnom konaní, ktoré by mali predchádzať konaniu pred ústavným súdom. Preventívny a kompenzačný účinok prichádza do úvahy iba v konaní pred ústavným súdom.

2. Chronológia úkonov vykonaných pred súdom prvej inštancie • 10.01.2013 – žaloba na ochranu osobnosti a poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, • 01.03.2013 – vyjadrenie žalovaného v 3. rade, • 10.10.2013 – vyjadrenie žalovaného v 1. a 2. rade, • 27.12.2013 – návrh žalobcu na vykonanie dôkazov a predloženie dôkazov, • 27.12.2013 – návrh žalobcu na zadováženie listín a predmetov obhliadky vo vzťahu k žalovanému mjr. [REDAKOVANÉ], • 30.12.2013 – stanovisko žalobcu k návrhu žalovaného, • 31.12.2013 – návrh žalobcu na predvolanie svedkov, • 07.01.2014 – podanie žalobcu (predloženie dôkazov – upovedomenie), • 07.01.2014 – podanie žalobcu (k žalovanému v 3. rade – predloženie dôkazu), • 07.01.2014 – podanie žalobcu (k žalovanému v 2. rade), • 07.01.2014 – podanie žalobcu (nepravdivosť žalovaného v 2. rade – predloženie dôkazu), • 13.01.2014 – podanie žalobcu (Zásadné skutočnosti k trojstupňovému testu proporcionality – predloženie), • 28.01.2014 – návrh žalobcu na predvolanie svedka, • 20.01.2014 – pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, • 21.02.2014 – podanie žalobcu (predloženie dôkazu), • 12.05.2014 – pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, • 18.09.2014 – pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, • 24.11.2014 – pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, • 24.11.2014 – podanie žalobcu (stručné vysvetlenie žalobcu k opodstatnenosti navrhovaných dôkazov), • 01.12.2014 – návrh žalobcu na oslobodenie od povinnosti mlčanlivosti, • 12.03.2015 – Okresný súd Bratislava I doručil žalobcovi kópie listín

z čl. 203-239 a 249-250 založených v súdnom spise sp. zn. 4C/7/2013, • 07.09.2015 – pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, • 29.09.2015 – podanie žalobcu (vyjadrenie k doteraz vykonanému dokazovaniu), • 02.11.2015 – Okresný súd Bratislava I doručil žalobcovi vyjadrenie odporcu v 1. a 2. rade, • 19.11.2015 – pojednávanie na Okresnom súde Bratislava I, • 11.01.2016 – doručenie rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.11.2015, sp. zn. 4C 7/2013, • 22.01.2016 – odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.11.2015, sp. zn. 4C 7/2013.

3. Chronológia úkonov vykonaných pred odvolacím súdom • 18.04.2016 – súdny spis doručený odvolaciemu súdu, • 25.04.2016 – odvolací súd zaslal žalobcovi vyjadrenia k odvolaniu, • 30.05.2017 – odvolací súd zaslal žalobcovi Uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 19.04.2017, sp. zn. 7 Nc 1/2017. Zvlášť hrubé porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru naplňa nekonanie Krajského súdu v Bratislave, keď do dátumu podania tejto sťažnosti ani len nenariadil pojednávanie, resp. nerozhodol o podanom odvolaní. Na strane žalobcu nebola spôsobená žiadna prekážka ani pred súdom prvej inštancie a ani pred odvolacím súdom. Inak povedané, zo sťažovateľovej strany nedošlo k žiadnemu takému správaniu, ktoré by malo za následok odročenie, resp. zrušenie termínu pojednávania. Podľa sťažovateľa jeho civilná vec je skutkovo ako i právne veľmi jednoduchá. Sťažovateľ opakovane žiada ústavný súd, aby preskúmal celú dĺžku civilného konania, ktorej právoplatné skončenie je nedohľadne.

4... Pokiaľ ide o samotnú nečinnosť odvolacieho súdu, resp. jeho neefektívnu činnosť, podľa sťažovateľa spočíva primárne v tom, že do dnešného dňa nerozhodol o podanom odvolaní, resp. ani len nenariadil pojednávanie v danej právnej veci...»

2.1 V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namieta a rozsiahlo odôvodňuje „nesprávnu činnosť“ súdu prvého stupňa súvisiacu s „vyhlásením rozsudku“, pričom podľa sťažovateľa vydané rozhodnutie okresného súdu je nespravodlivé napr. z dôvodu, že „Súd prvej inštancie pri vyhlásení rozsudku neuviedol ani jeden jediný konkrétny a preskúmateľný dôvod a žiadne právne úvahy, na základe ktorých návrh zamietol.“. Ďalej podľa sťažovateľa rozsudok „súdu prvej inštancie je založený na indíciách... Súd prvej inštancie vôbec nemal vykonať dokazovanie listinnými dôkazmi... Súd prvej inštancie nemal žiadne

oprávnenie ani kompetenciu spochybňovať právoplatné rozhodnutie iného štátneho orgánu... Záver súdu prvej inštancie, že u odporcu v 3. rade absentuje jeho pasívna vecná legitímácia v konaní o ochranu osobnosti, je vecne nesprávna a právne neudržateľná... jedna z najzásadnejších skutočností, ktorú sťažovateľ napáda, a ktorá je predmetom návrhu je, že súvis medzi osobou sťažovateľa a tzv. kauzou Gorila nie je žiadny, neexistuje, a preto sťažovateľ nemal byť v knihe s názvom Gorila nijako označený, resp. uvedený a to ani náznakovo, nieto ešte plným menom v odkaze pod čiarou – upozorňujúcou poznámkou!... Súd prvej inštancie nevykonal žiadny výsluch svedkov a sťažovateľovi ako účastníkovi konania odňal reálnu možnosť konať pred súdom a právo na súdnu ochranu, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 dohovoru... Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie: či osoba – vydávajúca sa za novinára – ██████████ ██████████, v čase napísania a vydania knihy Gorila bol v skutočnosti novinárom... Súd prvej inštancie odignoroval sťažovateľov návrh na zadováženie listín a predmetov obhliadky vo vzťahu k odporcovi v 3. rade zo dňa 27.12.2013...“.

2.2 Sťažovateľ ďalej uvádza: „Z uvedených dôvodov sťažovateľ žiadal odvolací súd, aby zopakoval v odvolacom konaní vykonané dôkazy, vykonal aj dôkazy, ktoré súd prvej inštancie nechal bez povšimnutia a rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil ako arbitrárny, zmätočný a nepreskúmateľný a vec vrátil súdu prvej inštancie so záväzným právnym názorom na ďalšie konanie, čo však do dnešného dňa neurobil, resp. do dnešného dňa v danej právnej veci nerozhodol.“

2.3 Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje sťažovateľ takto: „Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je v danom prípade dôvodné, pretože porušenie označených základných práv nemožno napraviť, či odstrániť. Keďže porušenie označených práv sťažovateľa nemožno napraviť obnovením stavu pred ich porušením a prípadný výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie by nebolo možné vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 Eur (tak ako to je uvedené v petite), ktoré zohľadňuje predovšetkým okolnosti tohto prípadu, a to charakter

posudzovaného konania, ako aj okolnosti s ním súvisiaceho civilného konania. Neprimeraná dĺžka napádaného civilného konania je zapríčinená zbytočnými prietahmi, neefektívnou činnosťou a nesprávnou činnosťou označených orgánov verejnej moci Slovenskej republiky, tak ako je to bližšie rozvedené v tejto sťažnosti.“

2.4 Sťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti vydal tento „NÁLEZ:

- Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v civilnom konaní ako celku vedenom pred Okresným súdom Bratislava I, ... sp. zn. 4C 7/2013 a Krajským súdom v Bratislave, ... sp. zn. 6Co/153/2016 porušené bolo.*

- Okresnému súdu Bratislava I, ... sp. zn. 4C 7/2013 a Krajskému súdu v Bratislave, ... sp. zn. 6Co/153/2016 prikazuje v právnej veci sťažovateľa konať bez zbytočných prietahov.*

- Sťažovateľovi za prietahy v konaní priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré sú povinné Okresný súd Bratislava I, ... sp. zn. 4C 7/2013 v sume 5000 Eur (slovom päťtisíc eur) a Krajský súd v Bratislave, ... sp. zn. 6Co/153/2016 v sume 5000 Eur (slovom päťtisíc eur) vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Silvia Rolková, LL.M., advokátka, ... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.*

- Sťažovateľovi priznáva trovy právneho zastúpenia, ktoré sú Okresný súd Bratislava I, ... sp. zn. 4C 7/2013 a Krajský súd v Bratislave, ... sp. zn. 6Co/153/2016 povinní vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Silvia Rolková, LL.M., advokátka, ... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu...“.*

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva (i) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, (ii) základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 7/2013 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 153/2016.

6. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 7/2013

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavno-procesných princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Na tomto mieste ústavný súd poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je možnosť intervencie zo strany ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak ochranu neposkytujú všeobecné súdy (porov. mutatis mutandis I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť (porov. § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde; ďalej porov. aj mutatis mutandis I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). V prípade, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany práv v konaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného vyplýva, že podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi a judikatúry všeobecného súdnictva sú ich závažné procesné pochybenia (vrátane porušenia základných práv podľa čl. 46 a nasl. ústavy) dôvodom na podanie odvolania (§ 355 CSP), prípadne (za splnenia zákonom ustanovených podmienok) aj na podanie dovolania [§ 419 CSP (pozri mutatis mutandis napr. II. ÚS 595/2013, IV. ÚS 26/04, ale aj II. ÚS 130/02, IV. ÚS 31/03)].

Pokiaľ podľa názoru sťažovateľa okresný súd v napadnutom konaní postupoval tak, že porušoval jeho základné právo na súdnu ochranu, potom sa jeho sťažnosť podaná ústavnému súdu javí v tejto časti ako predčasná, keďže sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 7/2013-320 (ktorým bolo napadnuté konanie okresného súdu skončené) odvolanie, o ktorom v čase podania tejto ústavnej sťažnosti odvolací súd ešte nerozhodol, teda sťažovateľ môže v odvolacom konaní pred všeobecným súdom

ochraňovať svoje práva. V tomto prípade teda existuje „iný súd“, a to krajský súd povolaný na poskytnutie ochrany právam sťažovateľa.

Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy a z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne (i mimoriadne opravné prostriedky), resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť (bod 2 tohto uznesenia).

7. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 7/2013

7.1 Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) uviedol, že na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať, pretože žalobný návrh bol vo veci podaný 10. januára 2013 a prvostupňový súd po vykonanom dokazovaní vyhlásil vo veci rozsudok 19. novembra 2015.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a zákonom č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na zbytočné prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona o sudcoch, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj v tejto časti z dôvodu neprípustnosti.

7.2 Okrem uvedeného podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo samotnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 19. novembra 2015 vyhlásením rozsudku. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 3. septembra 2018, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na okresnom súde už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (*mutatis mutandis* I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na to, že sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo,

a teda bola odstránená jeho právna neistota, bolo treba jeho sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

8. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 153/2016

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní nepodal ani predsedovi krajského súdu a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (pozri bod II/7.1 tohto uznesenia), podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol aj v tejto časti odmietol z dôvodu neprípustnosti.

9. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2019